

MOST IS EZ A KÉRDÉS:

ORBÁN **VAGY** EURÓPA?

Válassz!

**A DK Európát választja.
Ha Te is, akkor tarts velünk!**

Molnár Csaba vezércikke a 2–3. oldalon.

Európa számít ránk!

Nem sok olyan pillanat volt a magyar történelemben, amelyre minden magyar ember büszkén és örömmel emlékszik politikai nézettől függetlenül. 2004. május 1. ilyen nap volt, amikor hazánk csatlakozott az Európai Unióhoz. Akkor sokakkal együtt én is azt gondoltam, hogy ha van valami, amit egyetlen kormány sem fog kockára tenni, az az EU-tagságunk. Nem lett igazunk.

Orbán Viktor az elmúlt évek EU-ellenes politikája után idén nyáron Tusnádfürdőn olyat tett, amit előtte csak elképzelni tudtunk: hadat üzent annak az Európai Uniónak, amit ismerünk. Persze nem mondta ki, hogy az EU végét akarja – meglepő is lett volna tőle ilyesfajta egyenesség – csak *átalakításról*, az EU *megváltoztatásáról* beszélt. Tudjuk, hogy milyen az, amikor Orbán Viktor átalakít. Látjuk az iskoláinkon, a sajtón, a demokráciánkon. Nem várhatunk sok jót attól, aki kisbaltával és körfűrészsel a kezében beszél csiszolgatásról.

A Demokratikus Koalíciónak különösen fontos küldetése, hogy Magyarország a jövő Európai Uniójának is a tagja legyen. Hogy az EU-tagság ne egy rövid fejezet legyen történelmünkben, hanem állandó és kikezdzhetetlen állapot. Ha van valami, amiben élvezzük a magyar társadalom túlnyomó többségének támogatását, az éppen ez, ezt akarja a magyarok legalább háromnegyede, ha nem négyötöde. Ott akarunk lenni az európai nemzetek között a jövőben is, tíz, húsz és száz év múlva is. Az EU jövőjét márpedig úgy hívják, hogy Európai Egyesült Államok. Ez egy olyan EU, amely nem a kormányoknak vagy a pártoknak, hanem az európai polgároknak tartozik elszámolással. Egy olyan EU, amely előtt minden európai polgár egyenlő, legyen német, francia, olasz, magyar vagy cseh. Egy olyan EU, amely mindenkinek garantálja a szabadságot és a szociális biztonságot, amit egyetlen embertelen kormányzat sem vehet el saját európai polgáraitól. Egy olyan EU, ahol nem fordulhat elő, hogy bizonyos polgárok a többszörösét kapják fizetésben, szociális ellátásban, mint szerencsétlenebb földrajzi koordináták alatt élő társaik. Európai polgár és európai polgár között nem lehet ilyen különbség: a nyelvünk, a kultúránk különbözhet – ez természetes –, de értékünk, megbecsülésünk, jogaink nem. Nevezzük ezt a polgárok vagy az Emberek Európájának. Ennek üzent most hadat az Orbán-kormány. Orbán Viktor így fogalmazott: „A nagy cél, hogy Európát átalakítsák és átléptessék a nemzetek utáni korszakba. Ez a folyamat az európai választásokon elapadhat, tisztelt hölgyeim és uraim, és nekünk elemi érdekünk, hogy meg is akasszuk.” Orbán nem a magyarok nevében, hanem a saját nevében beszélt: neki valóban elemi érdeke, hogy ezt megakassza, hiszen egy ilyen EU-ban a Magyarországnak nyújtott fejlesztési pénzeket sem lehetne következmények nélkül ellopni, ahogy teszi ezt az Orbán-kormány immáron 8 éve.

Igazán csak két párt van a magyar belpolitikában, amely határozott véleményt képvisel Európa

kérdésében: a Fidesz, amely azt akarja elhítenni, hogy meg tudja akadályozni az Európai Egyesült Államok létrejöttét, és a DK, amely mindent megtesz azért, hogy abban Magyarország is ott legyen. Mert az nem kérdés, hogy az Európai Egyesült Államok létre fog jönni. Csak idő kérdése, de teljesen bizonyosan létre fog jönni. Az egyetlen kérdés, hogy Magyarország a része, részese lesz-e, hogy a magyarok is teljes jogú európai polgárai lehetnek-e majd. Ez az egyetlen kérdés, ez viszont nemzeti sorskérdés, amely alapjaiban határozza meg Magyarország jövőjét a következő évszázadokra. Amikor Orbán ennek megakasztásáról beszél, pontosan tudja: Európát nem tudja megakasztani, de Magyarországot igen, hogy a része legyen. Ez az, amit ma csak a DK mer kimondani: a tét, hogy Magyarország ott lesz-e az Európai Egyesült Államokban.

Az az EU, amelyről Orbán, mint lehetséges európai jövőről beszél, nem létezik. A nemzeti kardsörtetésekhez, etnikai konfliktusokhoz és a magukat nemzetinek nevező melldöngetők keltette nemzetközi feszültségekhez nem előre, hanem visszafelé kell lapoznunk az európai történelemkönyvekben. Amit Orbán kívánatosnak gondol, az épp az a világ, amely helyett – vagy ha úgy tetszik, amelynek a romjain – az Európai Unió létrejött. Attól a világtól nem csak a jövő, hanem a jelen EU-jának alapter-

váltsa fel, még akkor sem, ha már megszáradt a „kereszténydemokrácia” nevezetű máz a keletről importált elnyomó rendszer motorháztetején. Az európai polgárok nem kérnek a cenzúrából akkor sem, ha azt „markáns identitáspolitikává” nevezik át, nem kérnek az elnyomásból akkor sem, ha azt a „keresztény értékek védelmének” nevezik, és nem kérnek a hatalomhoz dörgölőző korrupt oligarchákból sem, hiába nevezik őket a nép pénzét velük ellopó populisták „nemzeti nagytőkésekké”.

Amit Tusnádfürdőn taps és áhítat kísért, azt Európában értetlenség, megvetés és szájalom övezte volna – ha Orbán Viktor lenne annyira fontos politikus, hogy esetleg meghallgassák. Orbán Európa kérdésében győzni nem tud, csak kimaradni. Utóbbi viszont Magyarország szempontjából lesz nemzeti tragédia. Ha hagyjuk, hogy jövő tavasszal a Fidesz küldje a legtöbb magyar képviselőt az Európai Parlamentbe, akkor a sorsunk meg lesz pecsételve. Ballaszt leszünk, amely akadékoskodik, vétőz, hátráltat, megakaszt – egészen addig, amíg le nem dobnak minket a fedélzetről és mennek tovább arra, amerre az európai közösség már a második világháború után elindult. A rendszerváltás és az EU-csatlakozás után itt a harmadik esélyünk, hogy Magyarország egy fejlett, szabad, európai jogállam legyen. Nem lesz negyedik, most kell döntenünk.

Magyarország olyan választás előtt áll, amilyen előtt egy felelős kormánnyal soha nem állhatna: kormánya és világos nemzeti érdeke közül kell választania az EP-választáson. Orbán vagy Európa – ahogy hirdette a DK egy korábbi kampányában – ez lesz a kérdés jövő tavasszal is.

mészete, kultúrája is idegen. Márpedig az idő kerekét Orbán csak Magyarország esetében tudja visszafelé tekerni, Európa vonatkozásában nem. Sem Angela Merkel, sem Emmanuel Macron nem fog hátraarcot hirdetni az 500 millió fős Európai Unió fejlődésének útján egy európai szempontból marginális súlyú populista villongásai miatt. Nem fogják a fejlett liberális demokráciák polgárai feladni a jogukat és felszámolni demokratikus közösségüket, mert egy magyar miniszterelnök szerint a liberális demokrácia már nem demokratikus. Mondhatja Orbán Viktor a megvásárolt szavazói körében, hogy „harminc éve még azt gondoltuk, hogy Európa a jövőnk, ma pedig azt gondoljuk, mi vagyunk Európa jövője”. Ettől a „liberális elitnek” bélyegzett európai többség, amely a liberális demokráciát tartja a leghatékonyabb népképviselési eszköznek, nem fogja ijedten a fejét fogni. Inkább a hasát. Hiszen az mégiscsak megdolgoztatja a rekeszizmokat, hogy egy korrupt, tekintélyelvű autokrata, aki a média megszállásával tartja hazugságban saját népét, demokráciára akarja oktatni a 60-70 éve valóban abban élő európai népeket. Senki nem fogja azt követelni Angela Merkeltől, hogy csökkentse a német oktatás és egészségügy költségvetési forrásait az eddigi töredékére és építsen stadiont közpénzből a kertje végébe. Senki nem akarja azt az EU-ban, hogy a liberális demokráciát egy illiberális áldemokrácia

Magyarország olyan választás előtt áll, amilyen előtt egy felelős kormánnyal soha nem állhatna: kormánya és világos nemzeti érdeke közül kell választania az EP-választáson. Orbán vagy Európa – ahogy hirdette a DK egy korábbi kampányában – ez lesz a kérdés jövő tavasszal is.

Ezt a döntést nekünk kell meghoznunk. Nincs kire várni, nem fog segíteni benne senki sem. A magyaroknak kell megmutatniuk az EU-nak, hogy igenis európaiak vagyunk a szó legszorosabb értelmében és erről az útról sem gyűlöletkampányokkal, sem riogatással, sem nacionalista szövegekkel nem lehet minket letéríteni. Európa számít ránk, magyarokra és számít ránk, DK-ra, hogy meg tudjuk ezt mutatni.

Ezért érdemes harcolni. Ezért érdemes politizálni egy olyan országban is, ahol csak az egykori demokratikus intézmények névtáblái emlékeztetnek arra, hogy itt valaha egy európai liberális demokrácia volt. Ha tesszük a dolgunkat és a töretlenül Európa-párti magyar nemzet immunrendszere kiveti magából Orbán EU-ellenes törekvéseit, Magyarország teljes jogú tagja lesz az Európai Egyesült Államoknak. Mert ott a helyünk, ez nem kérdés.

Molnár Csaba

ügyvezető alelnök, DK
Európai parlamenti képviselő

Márai Sándor
Olyan világ jön

**Olyan világ jön,
Amikor mindenki
gyanús lesz,
aki szép.
És aki tehetséges.
És akinek jelleme van...**

**A szépség inzultus lesz.
A tehetség provokáció.
És a jellem merénylet!...**

**Mert most ők jönnek...
A rútak.
A tehetségtelenek.
A jellemtelenek.**

**És leöntik vitriollal
a szépet.
Bemázolják szurokkal
és rágalommal
a tehetséget.
Szíven döfik azt, akinek
jelleme van.**

Amikor majd Trump fogadja Orbánt...

A veszélyt Orbán nem a világra, még csak nem is Európára jelenti, mindössze Magyarországra. Meglehet, hogy lesznek kelet-európai Orbán-utánpótlások, de a magam részéről ebben már nem nagyon hiszek. Az Orbán-széria épp kifutóban van, tartalékait felélte, s az a figyelem, amit megkap a sajtótól és a nemzetközi politikusoktól, nagyon is ellene dolgozik.

Persze tudjuk, hogy nagyon nincsenek rendben itt a dolgok. Ám az már egészen fájó, ahogy Orbán tusványosi beszédében a világsajtó fajsúlyos, komoly értelmiségijeit rendszert próbálnak felfedezni. Miközben valójában csak a pillanatot kívánja megragadni saját szerepének felértékelésére, legyen az akármennyire neveltséges, szánalmas... és persze egyben veszélyes is.

Az egyébként kiváló Leonid Bershidsky a Bloomberg oldalán így volt képes indítani cikkét, melyben egyébként az Orbán-jelenség el-

borzasztó voltáról szándékozott beszámolni: „A többi szélsőjobboldali vezetőtől eltérően Orbán meggyőző győzelmét az erőteljes többségi felhatalmazás támasztja alá és egy olyan szókimondó stílus, ami sokkal inkább belső meggyőződésből, semmint a protest-szavazatok elnyerésének vágyából fakad.”

Micsoda? Vegyük csak sorra e mondat állításait:

1. **„Meggyőző győzelem”** – a Fidesz április 8-án szavazatokban kevesebbet kapott, mint ellenzéke együttvéve.

2. **„Erőteljes többségi felhatalmazás”** – a kevesebb szavazat dacára kétharmada lett, köszönhetően az Orbán által alaposan átírt választójogi törvénynek.

3. **„Belső meggyőződés”** – jó lenne Bershidskynek és társainak elmagyarázni azt, hogy mi is az a pávatánc.

4. **„A protest-szavazatok elnyerésének vágya”** – nos erről a leginkább a Jobbik szavazótábora tudna mesélni, illetve azok, akik már nem tudnak még inkább jobbra menni, mert állandóan szemben találják magukat ott a Fidesszel.

A veszélyt Orbán nem a világra, még csak nem is Európára jelenti, mindössze Magyarországra. Meglehet, hogy lesznek kelet-európai Orbán-utánzatok, de a magam részéről ebben már nem nagyon hiszek. Még a hozzá olyannyira hasonló Jarosław Kaczyński is – ha teheti –, nem mutatkozik vele. Az Orbán-széria épp kifutóban van, tartalékait felélte, s az a figyelem, amit megkap a sajtótól és a nemzetközi politikusoktól, nagyon is ellene dolgozik. Még az olyanok is, mint az idézett Bershidskyé, akik nem lefegyverzett Orbán „következetessége” és „belső meggyőződésének” ereje, hanem inkább kétségbe ejtett.

Ebből a szempontból egy demokratának nem tartania kellene egy esetleges Orbán-Trump találkozótól, hanem üdvözölni azt. Elvégre Trump már egy ideje – és Helsinki óta meg végképp – nincs abban a helyzetben, hogy bárkinek is politikai visszaigazolást adjon. Kompromittálni annál inkább tudná Orbánt. És egy ilyen kézfogas alkalmat adna mindkinek – beleértve a lázongó republikánusokat is –, hogy levonják azt a következtetést, amivel a ma-

épp a migránsokhoz fűződő embertelen viszonyuk az, ami elválasztja őket. Guy Verhofstadt volt belga miniszterelnök, jelenleg az Európai Parlament liberális frakciójának vezetője mondta nemrég: Matteo Salvini, a Liga vezetője szerint Olaszországnak elege van a migránsokból, azok azonnal távoznak Ausztriába vagy még inkább Magyarországra. Sebastian Kurz osztrák kancellár erre ekként tromfolt: maradjanak csak a migránsok ott ahol vannak, az első országban, ahol regisztrálták őket, vagyis Olaszországban, de ha nem, Magyarországra átvetheti őket. Orbán Viktor pedig ekként érvelt: Olaszország kötelessége megvédeni Európa déli határait, s ha erre képtelen, küldje migránsait Ausztriába, de Magyarországra semmiképp.

Így mutat az európai szélsőjobb szövetségi potenciálja. Nem összefogásuk veszélyezteti a kontinens nyugalmát, a demokráciát és az emberi jogokat, valamint a jóléti államot megalapozó liberális szellemiséget, hanem a káosz, ami körülveszi őket. Igaz, az ellenük és velük való küzdelem elveszi az időt és az energiát attól, hogy a fő veszély, e káosz okai

...hallott-e már valaki arról, hogy a nacionalisták, sovinszták valamiféle összefogásba, internacionáléba tömörültek volna valaha is? Hogy akadtak volna közös dolgaik és perspektívát nyitó céljaik? Ilyen sosem adatott meg azon egyszerű oknál fogva, hogy a nacionalizmus mindig csak saját részérdekeit követi, ami szükségképpen más érdekeknek ellentmond. Elég végigkövetni a tengelyhatalmak együttműködésének mizériáját.

gyarok nagy többsége már rég tisztában van: hogy összesen, ami összetartozik.

Az a közeg, amiben Orbán új szerepet igyekszik most találni magának, amúgy sem alkalmas arra, hogy belőle kontinentális, vagy azt is meghaladó koalíció formálódjék. Ahhoz Orbán mögött egy nagyhatalomnak kellene állnia, mert a magyar piedesztál kevés ehhez. Ráadásul hallott-e már valaki arról, hogy a nacionalisták, sovinszták valamiféle összefogásba, internacionáléba tömörültek volna valaha is? Hogy akadtak volna közös dolgaik és perspektívát nyitó céljaik? Ilyen sosem adatott meg azon egyszerű oknál fogva, hogy a nacionalizmus mindig csak saját részérdekeit követi, ami szükségképpen más érdekeknek ellentmond. Elég végigkövetni a tengelyhatalmak együttműködésének mizériáját.*

Ráadásul a nacionalista lelki alkat képtelen arra, hogy akár saját érdekek alapján, de elgondolkodjon a kompromisszumokon. Ilyen sem fordult elő soha, amióta Európában feltalálták a nacionalizmust. Bizonyágképpen itt van mögöttünk két világégés, illetve Orbán naponta fel-felhangzó kardcsörtetése, mellyel most épp ráront Európára, ahogy előtte – amint alkalma volt rá – oly gyakran rárontott nemzetére. Ezek már csak ilyenek: felemésztenek maguk körül mindent és mindenkit, végül természetesen önmagukat is.

Hogy talán mégis számíthatunk az olasz, az osztrák és a magyar szélsőjobb egyfajta összefogására? Már csak azért is, mert talán összefűzi őket a migránsokkal szembeni közös intolerancia? Aligha, hisz

ellen küzdjenek a demokrácia erői és elkötelezettjei. Ám azt azért tisztán kell látni: nem Salvini és Le Pen, nem Kaczyński és Orbán, nem Donald Trump és Putyin a kór okai. Ezek csak a helyzetet kihasználó hatalmi élőködők.

Ugyanakkor minden bizonnyal igazuk van azoknak is, akik egységes szemléletet javasolnak az említett opportunisták vezetői megítélésében, és komoly fellépést az ellen, hogy ezek egymást legitimálják, esetleg gazdaságilag támogassák. Nagyobb figyelmet kellene szentelni találkozóiknak, s elejét venni például annak, hogy megállapodásaik titokban maradjanak. Nem tűnt volna fel még senkinek, hogy gyakorlatilag nincsenek ismereteink arról, milyen megállapodásra jutott Orbán Erdogan-nal, nem is beszélve Putyinnal folytatott gyakori találkozóin? Trump és Putyin esetleges megállapodásairól is csak találgatások keringenek; azaz hogy megállapodtak volna Európa újbóli felosztásán. De mindez nem több ostoba szóbeszédnél, elvégre egy újabb Jaltához Trumpnak nincs elég otthoni, Putyinnak pedig nemzetközi ereje.

Meg kell őket fosztani a titoktól, ami körülengi cselekedeteiket.

Ara-Kovács Attila

a DK elnökségi tagja
a Külügyi Kabinet vezetője

* **Richard L. DiNardo:** Germany and the Axis Powers: From Coalition to Collapse, University Press of Kansas, 2005.

Orbán Viktor, Magyarország leggazdagabb embere

Mészáros Lőrinc elismerte, hogy a Konzum Magántőkealapnak ő és a felesége a tulajdonosa, ezzel pedig ő számít Magyarország leggazdagabb emberének. A 8 éve még gázszerezőként dolgozó Mészárosnak egyetlen feladata van a Fidesz hatalomra kerülése óta: adja a nevét és aláírását az Orbán-vagyon felhalmozásához.

A Demokratikus Koalíció szerint ez azt jelenti, hogy Orbán Viktor Magyarország leggazdagabb embere. Szégyen, hogy Orbán csak azért bontotta le a rendszerváltás utáni demokratikus Magyarországot, csak azért folytatott éveken át gyűlöletkampányt, csak azért vezet ki Magyarországot az EU-ból és csak azért uszított egymás ellen magyart és magyart, hogy elérje azt, hogy ő legyen a leggazdagabb magyar.

“Gratulálunk”, sikerült.

De sem mi, sem Magyarország nem fogja megbocsájtani.

Gréczy Zsolt

országgyűlési képviselő
frakciószóvivő

Kétegyházán fesztiválóztunk

Argyelán György, Békés 1. sz. választókerületi elnök az erdélyi Brassó közelében fekvő Tatrang (Tarlungeni) polgármesterével

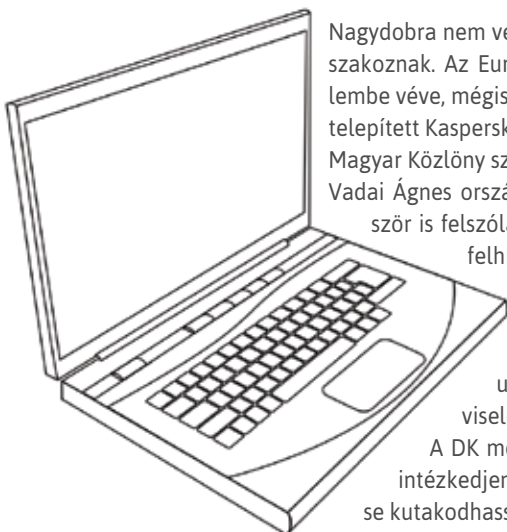

Nem múlhat el Pogácsafesztivál úgy a Békés megyei településen, hogy a Demokratikus Koalíció 1-es és 3-as választókerületi csapata ne vegyen részt a hagyományos főzőversenyen. A Cimborák az előző évekhez hasonlóan közel 50 főből állt – javarészt tagok és támogatókból –, akik kora reggeltől serénykedtek a bogrács mellett. Zöldségek előkészítése, faszirtgyúrás és a tűz őrzése volt a feladat. A menü természetesen minden évben más és más szabad tűzön főtt étel. Az idei évben különleges éfogatással készültünk: a román lakta település lévén, tisztelegve a hagyományok előtt, kétegyházi csorbát (ciorba) főztek húsgombóccal, a korán érkezőknek pedig eredeti román miccset (mici, mititei) sütöttek, amit friss kenyérral és mustárral táltak.

Tagjaink nagy öröme a programon idén is tiszteletét tette Varju László országgyűlési képviselő és felesége, akik már szinte hazajárnak Békés megyébe. Neves vendégünk és a közvetlen jó hangulat miatt folyamatosan nagy volt az érdeklődés sátrainkban. A finom ételek mellett kellemes beszélgetések is folytak a hűvösben. Természetesen politikáról, közéletéről és a falut érintő problémákról, helyi ügyekről is szó esett. Sajnos ételünk az idén sem kerültek a helyezettek közé, mint ahogyan ez már megszokott az elmúlt 6 évben, de a közönség irántunk mutatott érdeklődése és szeretete mindenért kárpótolt bennünket.

Árgyelán Erzsébet
elnökségi tag, Békés 1. sz. választókerület

Az oroszok már a gépekben vannak

Nagydobra nem veri a hírt az Orbán-kormány, de mégis viszszaosztanak. Az Európai Parlament figyelmeztetését is figyelembe véve, mégis csak törlik a kormányzati számítógépekre telepített Kaspersky Lab nevű orosz programot. A döntésről a Magyar Közlöny számolt be.

Vadai Ágnes országgyűlési képviselő a parlamentben többször is felszólalt a kémgyanús program telepítése ellen, felhívta a figyelmet a nemzetbiztonsági kockázatokra. Kontrát Károly államtitkár akkor még védte a kormány lépését...

Arról azonban egyelőre nincs szó, hogy ugyanezt a programot az országgyűlési képviselők gépeiről is törölnék.

A DK most felszólítja Kövér Lászlót, hogy azonnal intézkedjen: országgyűlési képviselők levelezéseiben se kutakodhassanak orosz szolgálatok.

Siker, hogy Orbánék meghátrálni kényszerültek, de itt nem szabad megállni.

Ugyanakkor az ellenzék országgyűlési jelenlétét igazolja a mostani hír, a számonkérés igenis lehetséges. Nem lehet mindent letagadni, elsunnyogni.

Természetesen figyelni fogjuk azt is, hogy a kormány mivel pótolja az orosz kémprogramot.

A jegybank lenyúlja a költségvetést

A költségvetési bizottság a parlament egyik főbizottsága. Elnöke a DK-s Varju László, de a bizottság tagjait kétharmados többséggel a kormánypárt adja.

A bizottság elnöke, Varju László kritikákat fogalmazott meg, elősorban azzal kapcsolatban, hogy miközben a miniszterelnök válságról beszél, mégsem takarékoskodnak, hanem feleslegesen költik az adófizetők pénzét luxuskiadásokra, mint legutóbb például az Orbán Viktor által használt repülőgépek vásárlására.

Rosszabbítja a helyzetet, hogy az oktatás és az egészségügy 2019-ben is az elosztás vesztese marad: keveset kapnak pedig ez a legelmaradottabb területek – a DK épp ezekre költené a legtöbbet, de az összesen 810 ellenzéki javaslatot a kormánytöbbség kivétel nélkül lesöpörte.

A Demokratikus Koalíció egy nagyon fontos kezdeményezéssel élt: javasolta, hogy az otthonápolási díjat emeljék meg, és ismerjék el foglalkoztatásnak. A javaslatot leszavazták, de ezt az ügyet nem hagyjuk, folytatjuk a szülőkkel közösen a továbbiakban.

A költségvetés tervezete a DK számára elfogadhatatlan volt, nem is szavazta meg, mert a jövőt feléő, a gazdagoknak többet, a szegényebbeknek viszont kevesebbet vagy semmit nem juttató büdzsének tartja. A bizottság elnöke a jegybankelnökkel és a pénzügyminiszterrel is vitát kezdeményezett. Az MNB törvényben előírt feladata az ország devizatartalékának kezelése. A tartalék a nemzeti bank mérlegében az átlagos bekerülési árfolyamon szerepel. Amikor az MNB devizát vásárol, akkor a vásárolt mennyiség és annak árfolyama alapján módosul az átlagos bekerülési árfolyam. Amikor eladja a devizát, akkor az eladási ár és az adott pillanatban érvényes átlagos bekerülési árfolyam különbözetének megfelelő árfolyameredményt ér el minden egyes eladott euró után. 2013–2017 között összesen több mint 1000 milliárd forint volt az árfolyameredmény. Ha ezt a jegybank a kincstárba befizette volna, akkor ennyivel ugyan nem javult volna a költségvetés

maastrichti egyenlege (mert az Eurostat módszertana szerint az árfolyameredmény nem érinti a maastrichti egyenleget), de az államadósság csökkenhetett volna. Ez gyakorlatilag nem történt meg, mindössze 2016 tavaszán fizetett az MNB 50 milliárd forintot az államnak. Várhatóan 2018-ban is érdemi árfolyameredményt fog elérni a jegybank.

Tegyük fel a kérdést, azzal mit fog kezdeni Matolcsy György?

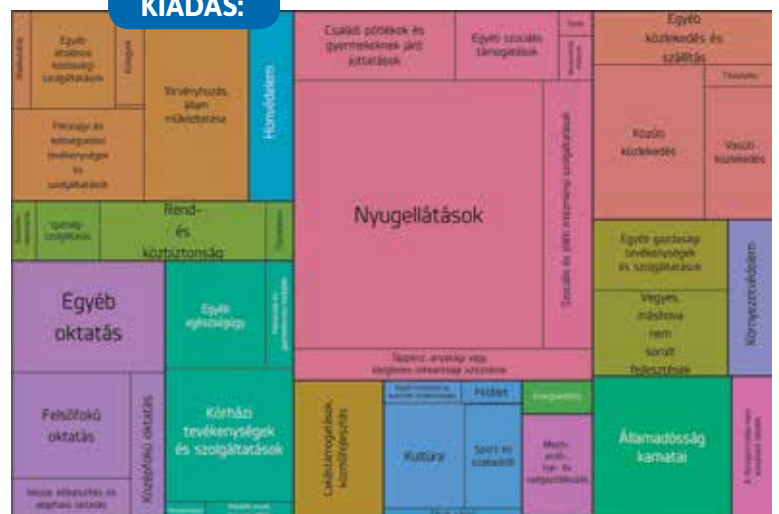
Mi a feladatunk a következő időszakban? Felvethető a kérdés, hogy milyen törvényi megoldással lehetne biztosítani a monetáris politika viteléhez szükséges jegybanki források költségvetési befizetését elkerülő jegybanki magatartással szemben? A Magyar Nemzeti Bank idén is jelentős – legalább 60-70 milliárd forint – közpénzt vonhat ki a parlamenti ellenőrzés alól.

Az alábbi két melléklet a 2019. évi költségvetés méretarányos tartalmi bemutatása:

BEVÉTEL:

KIADÁS:

Tűzifa: elfeledett kampányígéret

Felszólítjuk a kormányt, hogy biztosítsa a tűzifa támogatást minden rászorulóknak – mondta Varju László, a Demokratikus Koalíció alelnöke. A DK országgyűlési képviselője hangsúlyozta: az év legforróbb időszakában arra is kell figyelni, hogy mi történik majd az év lehidegebb hónapjaiban. A Fidesz ugyanis a kampányban azt ígérte, hogy 12 ezer forinttal támogatja mindazokat, akik nem gázzal, hanem tűzifával vagy szénrel fűtenek, azonban a rászorulóknak nem kapták meg a pénzt. Ennek az

lehet az oka, hogy a kormány nem tette meg a szükséges lépéseket a támogatás kifizetéséhez, mert az erről szóló kormányhatározathoz nem kapcsolódik a végrehajtáshoz szükséges eljárási rend.

Hány embernek kell még megfagynia az idei kétszázon kívül a saját otthonában, hogy végre a kormány felébredjen és cselekedjen? – tette fel a kérdést Varju László, akik elmondta, hogy a kormány több mint 800 ezer családnak tartozik ezzel a támogatással.

A képviselő ezért arra szólította fel a kormányt, hogy teremtsen meg a lehetőségét, hogy az önkormányzatok még a nyáron beszerezhessék a szükséges tűzifát vagy oldja meg, hogy szeptemberben készpénzben adják oda a jogosultaknak a támogatást. Varju László ez ügyben levelet is írt az illetékes miniszternek.

Az európai baloldal: elmosódó határok

Az utóbbi évtizedben drámai módon átrendeződött az a politikai aréna, amely a második világháborút követően Európában kialakult. A korábbi nagy néppártok egyre jelentősebb mértékben veszítik el támogatottságukat, politikai befolyásukat, miközben új politikai pártok és mozgalmak jönnek, jöttek létre, amelyek számos európai országban meghatározó szerepet töltenek be a politikai életben.

záshoz. A konzervatív kormány közelmúltban bekövetkezett bukását követően a szocialisták alakítottak (kisebbségi) kormányt.

- **Csehországban** a szociáldemokrata párt négy év alatt 13%-t veszített, s ma már csak a negyedik legerősebb politikai párt. A legnagyobb politikai erő az az ANO 2011, amely kifejezetten populista programmal lépett fel, miközben önmagát centrista pártként definiálja.

- **Lengyelországban** nincs baloldali párt a parlamentben, viszont a szélsőjobboldali kormánypárt határozott lépésekben építi fel az illiberális államot.

- **Szlovéniában** a június eleji választásokat egy szélsőjobboldali párt nyerte meg, a Szociáldemokrata Párt pedig alig több, mint 9%-t ért el.

- **Nagy-Britanniában** a Munkáspárt négy év alatt 10%-kal növelte a támogatottságát, és jelenleg mindössze 2 %-kal van lemaradva a konzervatívok mögött.

- **Szlovákiában** a szociáldemokrata irányultságú Smer ugyan több mint 16%-t veszített, de még mindig a legerősebb párt.

Természetesen nem feledkezhetünk el az egyes európai országok számos ponton eltérő történelmi tapasztalatairól, politikai rendszereiről, társadalmi környezetéről, kulturális különbségeiről. S itt elsősorban nem a konzervatív és szociáldemokrata pártok közötti ellentétéről, hanem a hagyományos nagy politikai családokon belüli, gyakran súlyos véleménykülönbségekről van szó. A holland kereszténydemokrata párt ki akarja zárni az Európai Néppártból az illiberalizmusról hirtelen „elfeledkező”, „régivágású kereszténydemokráciát” hirdető Fideszt, a bajor CSU számos ponton más nézeteket vall, mint az ellenzékben lévő lengyel testvérpárt, vagy éppen a Benelux országok kereszténydemokrata pártjai. A német SPD és a szlovák Smer párt között világok húzódnak meg, a dán Szociáldemokrata Párt „konzervatív szociáldemokráciája”, illetve az abban gyökerező bevándorláspolitikája pedig közelebb áll a Fidesz programjához, mint bármely más baloldali pártéhoz Európában – hogy csak néhány példát említsek.

Mindebből két következtetést lehet levonni. Egyrészt – és minket most csak ez érdekel – lényegében megszűntek, vagy legalábbis igen kétségessé váltak azok a kritériumok, amelyek alapján az elmúlt évtizedekben a baloldali politikát meg lehetett határozni. Ráadásul egyre-másra jelentek meg, sőt, Európa számos országában jelentősen meg is erősödtek a magukat baloldaliként definiáló zöld pártok. A „zöld ideológia” pedig még a pártoknál is erősebbé vált. Hasonló átalakulások figyelhetők

meg az emberi jogok területén is. Ha összehasonlítjuk a nagy baloldali pártok programjait a 70-es évekből, akkor azokban alig találunk utalást az emberi jogokra, míg ma lényegében nincs olyan, magát baloldalnak tartó párt, amely programjában ne venné nagyon nyomatékosan figyelembe az emberi jogokat, a jogállamiságot. És akkor még nem is beszéltünk azokról az új baloldali pártokról, amelyek azt vetették a szociáldemokrata pártok szemére, hogy „behódoltak” a kapitalizmusnak, hátat fordítottak a baloldali politikának. A Podemos Spanyolországban vagy a Die Linke Németországban jelentik talán a legismertebb példákat.

De nemcsak a hagyományos baloldali pártok fogadtak be új elemeket, hanem a konzervatív pártok is átvettek baloldali értékeket, ami pl. a társadalmi igazságosságot, a munkavállalók védelmét, vagy éppen a társadalombiztosítást illeti. Ma Európában jónéhány olyan kereszténydemokrata párt van, amely magát a „kisemberek” védelmezőjének állítja be, s a kulturális konzervativizmust a szociális biztonsággal köti össze. Vagy említhetem a populista Öt Csillag Mozgalmat, amely az olasz választási kampányban az alapjövedelemmel kampányolt, miközben a balközép Demokrata Párt semmi ehhez hasonló nem mondott. Mindez pedig összességében odavezet, hogy egyre bizonytalanabbá válik az a határvonal, amely a hagyományos jobb- és baloldalt hosszú évtizedeken keresztül egymástól elválasztotta, s amely jelentős mértékben megkönnyítette a polgárok számára a választást. Emellett egyre erősebben fogalmazódik meg egy másik határvonal, nevezetesen a demokrácia hívei, illetve az autokrata politikát elfogadók, a nyílt, illetve a zárt társadalom támogatói között.

Ebben a kontextusban aztán mintegy magától értetődően vetődött fel a kérdés, hogy van-e még Európában egyáltalán hagyományos értelemben vett baloldal? S a válasz az, hogy még van persze, de „haldoklik”. Nem kell hozzá különösebben mély elemzés, hogy világosan lássuk: a hagyományos szociáldemokráciával az történt, ami eszmékkel, ideológiákkal általában történni szokott. Idejüket múlták, jelentőségüket veszítették. A hagyományos baloldal elvesztette kapcsolatát a mai világgal, nem érti azt. Ennek következtében elvesztette választói jelentős részét, és nem talál új támogatókat. Elsősorban azért nem, mert nincsenek meggyőző válaszai a mai világ kihívásaira. Ralf Dahrendorf 1983-ból származó kijelentése, hogy a „szociáldemokrácia évszázadának vége”, mára történelmi, politikai valósággá vált.

De nemcsak a szociáldemokrácia évszázadának van vége, hanem a „demokrácia évszázadának” is,

Az utóbbi egy-két évtizedben nagyon világosan megfigyelhető két, egymással sok szempontból összefüggő folyamat. Egyrészt pontosan dokumentálható egy általános jobbrafordulás az európai társadalmakban. Ez azonban nem a klasszikus, mérsékelt jobboldali, konzervatív értékek felé való fordulást, hanem sokkal inkább a populizmus, sőt a szélsőjobboldal határozott megerősödését jelenti. A mérsékelt, konzervatív jobboldal ma Európában mindenütt kétségbeesett harcban áll az egyre erőteljesebb populizmussal. Nem véletlenül mondják mérsékelt jobboldali politikusok, hogy Orbán, Kaczyński, Wilders vagy legújabban Salvini legfőbb vétke a hagyományos konzervatív értékek és politika elárulása. Másrészt folytatódik az európai baloldal jóval korábban elkezdődött felbomlása. Ezt a két, egymással összefüggő trendet pontosan mutatják az európai országokban lezajlott parlamenti választások eredményei.

Röviden, címszavakban összefoglalva:

- **Németországban** nincs jelentősebb ingadozás a két nagy pártot (CDU, SPD) illetően, viszont mindkét párt folyamatosan veszít a támogatottságából. Ugyanakkor a szélsőjobboldali AfD 2013 és 2017 között megháromszorozta támogatottságát, s ma már a harmadik legerősebb politikai párt Németországban, alig valamivel lemaradva az SPD mögött.

- **Franciaországban** a szocialista párt négy év alatt 40%-ról alig több, mint 5%-ra esett vissza. A szélsőjobboldali Nemzeti Front négy év alatt 5%-kal növelte a támogatottságát. Emellett megjelent két új politikai mozgalom (a Macron féle En Marche, illetve a Republikánus Párt), amely a szavazatok több mint 65%-át szerezte meg.

- **Olaszországban** a szociáldemokrata irányultságú Demokrata Párt 10 év alatt 15%-ot veszített, a szélsőjobboldali Északi Liga támogatottsága öt év alatt 33%-kal nőtt. Sőt, a 2018-as választásokat követően az Északi Liga az Öt Csillag Mozgalommal együtt kormánya is jutott.

- **Hollandia** összetettebb képet mutat, de a Munkáspárt öt év alatt közel 20%-t veszített, s alig került be a holland parlamentbe, miközben Geert Wilders Szabadság Pártja továbbra is meghatározó erő maradt.

- **Spanyolországban** a Szocialista Párt lényegében tartja a 20%-t valamivel meghaladó eredményét, ami azonban eddig nem volt elegendő a kormány-

mondják egyre többen. A fenti összeállítás pontosan mutatja, hogy Európában mindenütt jelentős mértékben megerősödtek a szélsőjobboldali, populista, illetve autoriter politikai mozgalmak. S noha a francia és a holland választások után sokan fellélegeztek, erre – és ez ma már különösen jól látható – nem sok okuk volt. Ma ugyanis Európában egy sor olyan kormány van hatalmon, amelyek nyíltan rokonszenveznek a populista, autoriter eszmékkel: létezik egy Lengyelországtól Olaszországig terjedő sáv, amely az EU hét tagállamára terjed ki, s ezt a politikai irányvonalat követi.

A kérdés az, miképpen lehet ezeket az esetenként amorf politikai mozgalmakat körülírni, meghatározni? Van-e egyáltalán közös politikai profiljuk, irányvonaluk? Tudjuk, hogy vannak jelentős különbségek is ezen pártok és kormányok között, mégis megfigyelhető egy nagyon világos közös irány. Ennek fontos eleme a nacionalizmus valamilyen formája, a nemzeti közösség abszolút elsőbbsége, az Európa-ellenesség, az európai értékek elutasítása vagy legalábbis megkérdőjelezése, a liberális demokrácia értékeinek és intézményeinek a lerombolása, az elit-ellenesség, a „nép” kizárólagos képviselője, a korrupció, a tekintélyelvűség, a rendpártiság, a migrációval kapcsolatos „kulturális félelmek” termelése, a kulturális konzervativizmus, a kulturális sokféleség és másság elutasítása, megbélyegzése, és sorolhatnám. De ennek

az irányzatnak az ereje nem az egyes, itt felsorolt témákban rejlik, hanem abban, hogy ezeket sikerült egy többé-kevésbé koherens narratívává gyúrní, s ezt a nar-

ratívát – gyakran kíméletlen propagandahadjáratok segítségével – a politikai diskurzus középpontjába állítani. Ez a diskurzus emocionális, félelemkeltő, megosztó és gátlástalan, de éppen ezért nehéz vele megküzdeni. És a baloldal nem is tudott ezzel mit szembe állítani. Az időnként kétségbeesettnek tűnő kísérletek, hogy a társadalmi egyenlőtlenségek, a szociális ügyek, a foglalkoztatás, az adópolitika, vagy éppen a jövő olyan nagy kihívásai, mint pl. a munka világának a drámai átalakulása, a digitalizáció, a robotizáció, a szabad kereskedelem további alakulása, stb. valahogyan visszakerüljenek a politika fő sodrásába, az esetek jelentős részében gyászos kudarcot vallottak. A baloldal korábbi szavazóit nem érdeklik különösebben a baloldal által felvetett szociális ügyek. Annál nyitottabbak az előbb említett identitáspolitikai témákra. Már csak azért is, mert a hagyományos baloldali szavazó, a korábbi munkásosztály kulturálisan mindig is igen konzervatív volt.

Ugyanakkor van itt még egy nagyon fontos átalakulás, amire a baloldali pártok az eddigiekben egyáltalán nem reagáltak, de mostanra legalább kezdik felismerni. Nevezetesen az elmúlt évtizedekben a baloldal hagyományos választói bázisa lényegileg zsugorodott össze, helyenként eltűnt, mivel az alsó-középosztálybeli, illetve a társadalom peremén élő választók vagy a szélsőjobboldali, populista pártokat választják, vagy távol maradnak a választásoktól, vagy pedig a kormányon lévő pártot támogatják. Hogy ez miért alakult így, annak nyilvánva-

lón több oka is van, de mégis érzékelhető egy közös nevező. Amikor a populista, autoriter pártok a nemzeti közösség, illetve a nemzeti összetartozás elsőbbségét emlegetik, akkor nem egyszerűen nacionalista hürokat pengetnek. Hanem egyrészt azt az érzést keltik, hogy ily módon kívül tudják tartani mindazokat a befolyásolhatatlan és nehezen

érthető hatásokat, amelyek szerintük az emberek nehézségeiért, a társadalmi konfliktusokért felelősek. A nemzet ugyanis egy átlátható, ismert, biztonságot és egyben védelmet nyújtó virtuális tér. Ha a nemzet határait – a szó tényleges és átvitt értelmében egyaránt – szűkre zárjuk, akkor ezzel kirekeszthetjük a bonyolult külvilágot. Másrészt pedig ezek a választópolgárok úgy ítélik meg, hogy egy esetleges politikai, társadalmi változás további bizonytalanságokat okozhat életükben. Nekik pedig az a legfontosabb, ha meg tudják őrizni azt, ami van. Európában a „dühös polgárok”, az Európa- és globalizáció-ellenes erők nem forradalmat,

Nem véletlenül mondják mérsékelt jobboldali politikusok, hogy Orbán, Kaczyński, Wilders, vagy legújabban Salvini legfőbb vétke a hagyományos konzervatív értékek és politika elárulása.

nem új világot akarnak, hanem azt a világot, azt az életet akarják vissza, amelyet az elmúlt évtizedek társadalmi változásai során elvesztettek. A múltat a jövőre vetítik, vagy a jövőt a múltba viszik vissza. S ebben jelentős segítséget nyújtanak a gyakran végtelenségig leegyszerűsített üzenetek, mert az egyszerű magyarázatok sokak számára értelmet adnak a világnak, védelmet és biztonságot jelentenek. Egyszerű magyarázatok, világos ellenségkép(ek), a védelem és a biztonság ígérete, egy ezekre épülő koherens narratíva – ez magyarázza a populista pártok, az autoriter kormányok sikerét.

Ez a stratégia azonban erősen megosztó. A populista, autoriter politika mindenekelőtt az alsó-középosztályt célozza meg, azokat, akik az utóbbi évtizedek társadalmi változásai nyomán veszteseknek tartják magukat, akik veszélyeztetve látják jelenlegi társadalmi státuszukat. A mai európai társadalmakban azonban azok a polgárok alkotják a többséget, akik – köznapi nyelven fogalmazva – megtalálták a helyüket az átalakuló társadalomban. S itt messze nemcsak az elitről van szó, hanem a kiegyensúlyozott anyagi és társadalmi körülmények között élő középosztályról, illetve az „új, jómódú munkásságról”. Ezeknek a rétegeknek a nagysága, kiterjedtsége természetesen eltérő mértékű az egyes európai országokban, összességükben azonban mégis ezek alkotják azt a magasa(bba)n képzett, morálisan érzékeny polgárságot, amely fogékony az európai liberális demokráciák értékeire, az emberi jogokra, a jogállamiságra. Azokra az értékekre, amelyeket a

populista, autoriter politikai pártok elutasítanak. De ezek a választói csoportok nyitottak a progresszióval, a modernizációval, a társadalmi változásokkal kapcsolatban is, mivel ezekben nem veszélyt, hanem sokkal inkább esélyeket látnak. Ők azok, akik nem félnek a jövőtől, hanem alakítani akarják azt. S mivel Európában egyre erősödik a populizmuson és a tekintélyelvűségen alapuló politika, ezek a választói csoportok szükségszerűen az ezzel szembenálló politikai párt(ok) felé fordulnak. Azt a paradox helyzetet figyelhetjük meg, hogy miközben Európában jól érzékelhető a politika általános jobbra tolódása, a baloldal által is vallott értékek, elképzelések

benyomultak a társadalom közepére. Ez magyarázza, hogy az európai baloldal ma elsősorban a nagyvárosokban, a magasabb iskolázottságú választók körében népszerű.

A baloldal alapvető problémáját az jelenti, hogy nem érti, ma már nem lehet olyan politikát folytatni, ami kizárólag az alsó társadalmi rétegek problémáira, szociális ügyekre koncentrál. Ma Európában azok a baloldali pártok sikeresek, amelyek megértették, új szavazókra van szükségük, s ezeket az új szavazókat nem a társadalom perifériáján, nem az alsó rétegek körében találják meg, hanem a középosztály és a fiatalok körében. Hadd hozzam fel még egyszer a Labour példáját, amely pártra a magas végzettségűek 49%-a mellett, a fiatalok döntő része is szavazott, amit nyilván az ezeknek a csoportoknak megfelelő üzenetekkel és kommunikációval ért el. S noha nyilvánvalóan nem lehet egy-egy ország vagy egy-egy párt alapján általánosítani, s figyelembe kell venni az adott ország politikai, társadalmi sajátosságait, de azt azért meg lehet állapítani, hogy a baloldali pártok csak akkor lehetnek sikeresek, ha hajlandók és képesek a paradigmaváltásra, s ennek nyomán új választók megnyerésére. Az egészen biztos, hogy a populista és tekintélyelvű politikát nem lehet legyőzni akkor, ha lényegében ugyanazt mondjuk, csak talán némileg mérsékeltabb változatban. Nincs más lehetőség, mint a liberális demokrácia egyértelmű és határozott megvédése, azoknak az ügyeknek és témáknak a következetes képviselője, visszavétele, amelyeket a populista, autoriter politika igyekszik kiszorítani, félremagyarázni, vagy megbélyegezni.

Niedermüller Péter

Európai parlamenti képviselő
a DK alelnöke

Alternatív nemzetgyűlés

A parlamentben nincs valós jelentősége az ellenzéknek a döntések befolyásolására, ezért kellene egy olyan fórum, ahol az ország valós problémáiról lehet vitatkozni.

Gyurcsány Ferenc levélben kereste meg az MSZP, a Jobbik, az LMP és a Párbeszéd elnökeit, frakcióvezetőit, melyben azt javasolta, hogy egy, a francia forradalmat megelőző, a labdaházi nemzetgyűlés néven híressé vált mozgalomhoz hasonlóan az ellenzéki pártok hozzanak létre egy alternatív nemzetgyűlést. Az elnök egy olyan fórum létrehozását javasolta:

- amelynek tagjai a választásokon mandátumot szerzett ellenzéki országgyűlési és európai parlamenti képviselők, hiszen a testület komolyságát és legitimitációját a választásokon szerzett, közvetlenül a néptől származó mandátum biztosíthatja
- amely nem a hivatalos parlamenti napirend megtárgyalásának az alternatív fóruma, hanem az ország valódi ügyeivel (pl. egészségügy, oktatás, kivándorlás, szegénység, a 21. század kihívásai, stb.) foglalkozik
- amelynek határozatai természetesen közjogi kötőerővel nem bírnak, de előkészítik a demokratikus átalakulást és alternatív programot adhatnak a demokratikus nyilvánosság számára, hiszen ez megalapozhatja a kormányváltás utáni demokratikus átmenetet
- amely a legjobb hazai és európai minták alapján saját maga szabályozza a működését, hiszen az Országgyűlési törvény és Házsabály nem alkalmas egy demokratikus képviseleti fórum működtetésére
- amely folyamatosan, rendszeres ülésezési rendben és állandó helyszínen működik, hiszen a megvitatandó témák száma és bonyolultsága, valamint az ellenzéki alternatívák bemutatásának folyamatos szükségessége miatt egy esetleg ülésező ellenzéki nemzetgyűlés nem volna elegendő
- amelyben a képviselők pártfrakciókban politizálnának, hiszen – azon túl, hogy ez a demokratikus európai gyakorlat – az alternatív nemzetgyűlésnek nem az ellenzéki pártok közötti politikai, szakpolitikai véleménykülönbségek teljes feloldása a célja (az ellentétes lenne a politikai pluralizmus alapkövetelményével), hanem, hogy értelmes, nyugodt és nyitott vitákat folytassunk és próbáljunk meg a lehető legszélesebb körű kompromisszumokat létrehozni
- amely – a népképviselet elvének tiszteletben tartása alapján – a megválasztott képviselők szavazatával hozza határozatait, de a döntések előkészítésébe széles körben bevonja a civil szervezetek, szakmai- és szakszervezetek és a tudományos élet képviselőit, hiszen az európai politikai kultúrában ez elengedhetetlen a jó szakmai színvonalon folyó parlamenti munkához
 - amely teljes nyilvánosság mellett végzi munkáját, hiszen enélkül demokratikus parlamenti munka nem elképzelhető

Kultúrharc az egyetemek ellen

Orbán Viktor már Tusványoson bejelentette, hogy a kultúra területén változások lesznek ősszel, de nem is vártak addig: már a nyár folyamán támadást intéztek az Akadémia függetlensége ellen, majd az egyetemeket vették célba a genderszak miatt.

Alig 24 órát kaptak az egyetemek arra, hogy véleményezzék az EMMI és az Igazságügyi Minisztérium rendeletmódosító előterjesztését, amelynek

egyik pontja a társadalmi nemek (más néven gender) szakok betiltása. Ráadásul mindezt az augusztusi időszakban, amikor a nyári szabadságolások miatt az egyetemek egyébként sem tudnak érdemben reagálni a döntésre.

– Már az is sírivaló, hogy a kormány és a holdudvarához tartozó lelkes ideológiagyártók milyen vehemenciával estek neki egy nyugati országokban teljesen elfogadott tudománynak. Az viszont

már tűrhetetlen, hogy a tőlük megszokott, hátulról jövő módon próbálják ellehetetleníteni azt, amiről egyébként szemmel láthatóan fogalmuk sincs, pontosan mi fán is terem – közölte Arató Gergely.

A DK frakcióvezető-helyettese, oktatásügyi szakpolitikusa szerint tisztességtelen eljárás, hogy az egyetemektől az érdemi reakció vagy tiltakozás lehetősége nélkül vesznek el egy szakot, az érdeklődő diákoktól pedig egy olyan képzést, ami nem melleleg a teljes magyar társadalomnak is hasznára válna.

A megtalált paradicsom

Igazából sose veszett el, legfeljebb nem ismertük, de nem bírtam ki, hogy ellent ne mondjak John Milton Elveszett paradicsomának. Súlyos paradicsomfüggő vagyok, a leszokás minden terve nélkül, s addikciómat csak erősítette Hermina Deiana egyszerűen és mindent elmondóan Paradicsomszószt című könyve, amely a sültparadicsomos-mozzarellás levesemet ihlette.

Volt egy időszak az életemben, amikor sok római szerzőt olvastam, s náluk nem ritkák a lakomaleírások. S mivel Itália összeforrta a paradicsommal és a Ferrarival – számomra ebben a sorrendben –, elképzelni sem tudtam, miféle lakomákat rendezhettek az olaszok paradicsom nélkül?! Mert jó, jó, fűrjnyelv ide vagy oda, azért a paradicsom és ételgyermekei mindent überelnek. Már-már sajnálom a nyomorult római császárokat, akik uralkodtak a világ akkori legerősebb birodalmán, de a paradicsom, ez büszke, mégis kacér, ellenállhatatlan és bűnre csábító teremtés, pontosabban termés, kisiklott a markukból. Sőt, a markuk közelébe se került. 1544-ig nincs írásos olasz feljegyzés a paradicsomról, amely náluk – és azt hiszem csak náluk –, a pomodoro névre hallgat (jó, az oroszoknál pomidor, de az importszó), ami aranyalmát jelent, s ez sokat elárul a kor nagyrebecsüléséről, amely máig kitart. Nálunk is a tisztelet magas fokán áll, hiszen az Édenkert szinonimája – de ez már több nyelvben előfordul, s az a gyanúm, hogy nem véletlenül: mi van ha nem is az almafa volt tiltott, hanem a paradicsombokor? Isten helyében tuti a paradicsomot tiltom el Éváéktól, nem az almát, bár mit lehet tudni, elképzelhető, hogy az úr azal nem babrált annyit, Szabolcsban tán többet foglalkoztak vele, míg olyan finom lett, a paradicsomba viszont egyből beleadott apait-anyait. Ezzel szemben a szegény – és ugyancsak Amerikából érkezett – burgonya igen rossz antré után vált közkedvenccé, a paradicsom azonban egyből rivaldafénybe érkezett, s ott is maradt, mint örök primadonna.

Mindezek felett titokzatos is, igazi Mata Hari a piacokon, hiszen se nem gyümölcs, se nem zöldség – illetve az egyik, de a másiknak tartjuk, mindegy is, fő, hogy élvezzük. S naná, hogy az élvezetben is az olaszok járnak elől – megjegyzem, ez távolról sem csak a paradicsomra vonatkozik –, hiszen ott számtalan fajtában tobzódnak: a legismertebb, hosszúkás lucullus paradicsom mellett van nekik apró cseresznyeparadicsom, eper – vagy neve alapján szív – alakú cour di bue, harántolt costulotu, szicíliai pachino meg datterini, meg a kerekded campaniai Borghese. S akkor még nem beszéltünk minden paradicsom fejedelméről, a Nápoly környékén termő, sajtáságos, többféle színű, néha fordított körte alakú San Marzano típusról, amely olyan csoda, hogy ha Milton valaha is kóstolta – az ő korában, a XVII. században már viszonylag elterjedtnek számított a paradicsom, s ő 1639-ben járt is Itáliában – nem csoda, hogy a ködös Angliájába visszatérve talán ez is némiképpen közrejátszott Az elveszett paradicsom megírásában.

Azt nem tudjuk, mi játszott közre Hermina Deiana Paradicsomszószt című könyv (Alexandra Kiadó) megírásában, de bölcs döntés volt. A vérvörös oldalak kissé emlékeztetnek a Hannibál című sorozat művészi megkomponált ételhorrorjaira, annyi különbséggel, hogy itt hororról szó sincs, művészileg fényképezett receptekről annál inkább, s ez a legtöbb mi várható. Meg is kapjuk. Ajánlanám mindenkinek, aki szereti a paradicsomot – de tényleg, léteznek, akik nem szeretik?!

Ha igen, nekik különösen ajánlom.

2 kg paradicsom – télen tökéletes a konzervparadicsom

1 meghámozott burgonya

1 fej fokhagyma

1-1,5 liter csirkealaplé vagy könnyű,

átszűrt húsvés

só, bors, zellersó

1 mokkáskanál barnacukor olívaolaj

Ez a leves a sütőben kezdődik: melegítsük fel azt 200 fokra, majd a megmosott, kis éles késsel kicsumázott paradicsomot alul késsel végjük meg kereszt alakban, mártsuk fővő vízbe egy fél percre majd simán le tudjuk húzni a héját. Locsoljunk meg kevés olívaolajjal, hintsük meg sóval-borssal-zellersóval, és tegyük a sütőbe mély tepsiben vagy kerámiaedényben egy fej hámozatlan fokhagymával együtt, kb 35 percre. Időnként forgassuk meg.

Ha konzervparadicsomot használunk – egészet használjunk, ne aprítottat –, akkor szűrjük le a levét, és tegyük félre. A paradicsommal ugyanúgy járunk el, mert a sütés még a születetten édes paradicsomból is képes kihozni valami sejtelmes, csokoládés-édes ízt.

30-35 perc alatt a paradicsom összetöpped, a fokhagyma pedig mézes-krémes lesz. Ekkor dobjuk robotgéphe a héjból kinyomkodott fokhagymával és a tepsin összegyűlt lével – illetve a konzervparadicsom félretett levével – együtt, és pürésít-

sük. Töltsük át a fokhagymás paradicsompürét egy edénybe, hígítsuk fel egy liter erős csirkealaplével, édesítsük a barnacukorral – ez nem feltétlenül szükséges, a paradicsom édességétől függ, ugyanakkor selymesebbé, és kevésbé savassá teszi a levest.

Sózzuk-borsozzuk-zellersózzuk (persze, akinek nincs zellersója, tegyen bele a sütés elején a tepsibe egy negyed, felkockázott ó zellergumót, de akkor turmixolás után át kell szűrni, mert a zeller rostjai benne maradnak –, és közepes lángon főzzük 10 perccel. Ennyi idő pontosan elég arra, hogy egy baguette-et felszeleteljünk, a szeletek mindkét felületét bekenjük illatozó olívaolajjal, és a még forró sütőben megpirítsuk 3-4 perc alatt. Két mozzarella-gömböt felkarikázunk, szétosztjuk a baguette-eken és újabb három perc alatt ráolvasztjuk a sütőben. Remekül illik a leveshez.

Vigyázni kell vele, mert előfordulhat, hogy függőseget okoz.

Marton Levente
kulinárista

KÖRÜL- TEKIN- TŐEN	BÉKA- ÜGETÉS- HEZ KÉSZÜLŐ	GÖRÖG EREDETŰ NŐI NÉV	PLÉHVÉG! LHÁSZAI LÁMAI PALOTA	HAZA, KÖLTŐI SZÓVAL EGYES!	PÉLDAADÓ DAL AZ LGT-TŐL		FADARAB! IDEGEN ELŐTAG: SZARU-	RÁGÓ- SZERV BÁTOR- KODIK	SZOMJAS ÁLLA- TOKAT ELLÁTÓ	KELLENE, RÖVI- DEBBEN	TÜRK- MENISZ- TÁN FŐ- VÁROSA
						HUMOROS SZI- NÉSZNŐ MÚSZÁL					
OSZTRÁK AUTÓJEL PÓKA ...; ZENÉSZ				ÜTÖGE- TÉS, PAS- KOLÁS HÓ ELEJE!							
ÁRVÍZ- VÉDELMI ÉPÍT- MÉNY			GYORSAN VÍZBEN HÁLÓT HÚZ				CÍM AZ ŐR- DÓG BIB- LIÁJA!				
AZ USA EGYIK TAG- ÁLLAMA				ÉGÉS- TERMÉK MŰKÖDŐ (ÓRA)				NÖVÉNYI FORRÁZ- ZAT MAFLA			
TEJOLTÓ ...; DÍSZ- NÖVÉNY				JAVA- DALMAZÓ A -VE PÁRJA						EBFAROK! ÉTVÁGY- FOKOZÓ FOGÁS	
A ZENEI HANGSOR ÖTÖDIK TAGJA	ALATTA VONALAT HÚZ CUKKOLÓ						1/2 RÜGY! FEKVŐ- HELY KÉ- SZÍTÉS		ELŐADÓ, RÖVIDEN NÖVÉNYT TELEPÍT		
VERS- BÉLI SÓHAJ		VILLANY OROSZKO- DÓ NEJE				TÚLRA MENESZT ÉRK. EL- LENTÉTE!					
NYÁRI IDÉNY- ÉTEL NAPVÉG!				FÜLÉT HEGYZŐ FECSE- FARK!							FELÜLE- TET POR- TALANÍT
				AFRIKAI ORSZÁG FÜSZER- ZÖLDSÉG				FAGYOS ÉVSZAK ORVOSI LAPOC			
EGYIK VÉGÉN BODRI VAN!	GERMÁN EREDETŰ NŐI NÉV IMPORT						BAL- KEZES TALLINN LAKOSA				
RITKA FÉRFINÉV				GYANÚBA KEVER	!	LASSAN LOVAGOL FAZE- KASSÁG					
A FOGA- DÁSÁRA			AZ ELBA KÖZEPE! INNEN MÁSHOVA		PÉPES ÉTEL KOPPÁNY LÁNYA!			RÓMAI 51-ES NAGYON RÉGI			
KÁLYHA ONTJA MAGÁBÓL		SZÉLNEK ENGEDŐ TITKOT KIFECSEK								SVÉD AUTÓJEL ERDEI CSERJE	
NULLA, SEMMI ÉRTÉKES IPARI FA	ELINEK BECÉZIK ITT BENT (NÉPIES)						VIAS- KODIK KEREK HAS				
			RABJÁVÁ VÁLIK ARAB TÖRZSFŐ				FELVONÓ KATONAI SZÖVET- SÉG				
ÜST BELSEJE! MŰSOR- SZÓRÁS				„SLÁGER- ÍZŰ” NŐI NÉV E NAPI					DÖN- TETLEN! ILLETVE, RÖVIDEN		
MEGAL- KOT, LÉT- REHOZ					ILONA, BECÉZVE SÚLY- HATÁROK!			RUHA- DARAB FURA DARAB!			
NIGÉRIA ÚJ FŐ- VÁROSA					GYUFÁS- DOBOZ GRAMM, RÖVIDEN						
ENYHÉBB FEDDÉS, TRÉFÁS SZÓVAL											

A helyes megfejtést beküldők között egy dedikált „Gyurcsány a konyhában” című szakácskönyvet sorolunk ki. A megfejtést beküldhetik postán: DK Információs Központ, 1132 Budapest, Victor Hugo u. 11-15.

E-mailben: info@dkp.hu
Kérjük, mind a postai, mind az elektronikus úton beküldött megfejtésekre írják rá: DK Hírek kereszt-rejtvény – és természetesen a postacímüket is, ahova a nyereményt küldhetjük.

Legutóbbi rejtvényünk megfejtése – vízszintes: NINCS ALKU ORBÁNNAL – függőleges: SCHENGENI EGYEZMÉNY
Legutóbbi rejtvényünk nyertese: Sziklay József, Komárom. Nyereményét postázzuk.

IMPRESSZUM

Kiadó: DÉKÁ Kft. 1132 Budapest, Victor Hugo u. 11–15.
ISSN 2498-5414 (Nyomtatott)
ISSN 2498-5406 (Online)

Felélős szerkesztő: Marton Levente
Felélős kiadó: Varju László
Telefon: 06-21-300-1000 • Email: info@dkp.hu

Demokratikus
Koalíció

www.dkp.hu
facebook.com/dk365